BIBLIOTECA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 159 Marți 13 Iunie 1939
12 Pagini P

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ
și UNIV.-SPORT
câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

CĂILE NOASTRE FERATE

Se împlinesc 70 de ani de când s'a inaugurat cea dintâi cale ferată din România: Filaret—Giurgiu.

Totuși, pe teritoriul actual al României, o altă cale ferată este mai veche — Cernavoda—Constanța, care a fost construită de o companie engleză, atunci când Dobrogea era sub stăpânirea Turciei. Neavând un personal tehnic specializat în construcții de căi ferate și nici mijloace financiare pentru investițiile necesare, statul român a fost nevoit să acorde unor societăți străine concesiunea exploatării liniilor ferate construite de ele.

Conducătorii României mici și-au dat dela început seama de importanța covârșitoare ce o prezintă noul mijloc de comunicație și de transport, atât pentru desvoltarea economică a țării, cât și pentru apărarea națională; ca și de inconvenientele unei concesiuni și exploatări străine în materie de căi ferate.

De aceea ei au propus ca Statul să răscumpere rețeaua de cale ferată, ceeace s'a și făcut.

In anul 1888 a luat ființă direcțiunea c. f. r.

N'a fost însă de-ajuns această operațiune de răscumpărare, prin care Statul român a ajuns proprietarul și exploatatorul liniilor ferate.

Aveam nevoe de un personal tehnic și administrativ la înălțimea misiunei ce avea de indeplinit, pentru întreținerea și exploatarea căilor ferate trecute în posesiunea statului; ca și pentru construcții de noi linii impuse de interesele noastre economice și strategice.

Războiul din 1877 ne servise o lecțiune: transportul trupelor române și rusești în condiții foarte grele, pe o singură cale ferată cu capacitate redusă, a scos în evidență necesitatea statizării și desvoltării rețelei c. f., în strânsă legătură cu interesele apărării naționale și cu punerea în valoare a diferitelor regiuni ale țării.

Reamintim că în ajunul războiului independenței erau următoarele linii ferate: Giurgiu - București; Pitești - București-Ploești-Buzău-Brăila-Barboși-Galați; Barboși-Tecuci - Bacău - Pașcani-Burdujeni; Tecuci-Bârlad și Pașcani-Iași.

In anul 1888 când s'a înființat, printr'o lege, direcția generală a c. f. r., lungimea totală a liniilor aflate în exploatare era numai de 1350 km., cu un parc de locomotive și de vagoane redus și cu un material rulant insuficient. De atunci, sub conducerea românească și cu concursul corpului nostru ingineresc și al unui personal tehnic, administrativ și comercial disciplinat și conștiincios, a început opera vastă de organizare, de înzestrare și de construcții de linii noi și lucrări de artă. In 1890 au circulat pe liniile noastre ferate 90.000 trenuri de persoane și de mărfuri. In 1895 s'au inaugurat podurile de peste Dunăre și calea ferată ce leagă Dobrogea și primul nostru port maritim, Constanța, de celelalte părți ale țării; iar în anii următori s'au construit alte linii ferate.

După înfăptuirea României Mari, rețeaua de 12.000 km. de cale ferată, în mare parte ruinată în timpul războiului și cu mijloace insuficiente de exploatare și circulație, a impus noui sforțări și sacrificii spre a fi, nu numai consolidată și pusă în bună stare de funcționare, dar refăcută și completată, în legătură cu noile interese economice și strategice ale țării întregite. O altă orientare a trebuit să se dea unor linii principale ferate din Transilvania și Basarabia și noui linii s'au construit în diferite regiuni, iar altele sunt în curs de construcție.

Progresele ce le-au făcut căile ferate în cei 70 ani de la înființare, merită să fie subliniate astăzi, căci ele sunt rezultatele politicei constructive a României moderne.

Regele Petru II al Serbiei a trecut examenul de bacalaureat

Belgrad, 10 (Rador). — *Guvernorul M. S. Regelui Petru II a comunicat într'o scurtă ceremonie ținută la palat în fața Suveranului, a Reginei Mame Maria, a Principelui Regent Paul și Principesei Olga, a Regenților Regali Stankovici și Perovici, a demnelor de onoare și a membrilor Casei Civile și Militare, că, după examenele scrise care au avut loc dela 5 la 7 Iunie și pe baza notelor obținute, comisia examinatoare pentru bacalaureat a hotărît că M. S. Regele Petru II nu mai trebue să treacă examenul oral.*

Comisia examinatoare, a declarat guvernorul, recunoaște M. S. Regelui maturitatea și pregătirea pentru a urma cursurile universitare.

Guvernorul a remis apoi Suveranului diploma de bacalaureat.

Generalul Gamelin în Anglia

Am vorbit la timp despre importantul eveniment internațional pe care-l reprezintă vizita, în Anglia, a generalului Gamelin, șeful stat-majorului armatei franceze.
In clișeu, generalul francez se vede stând de vorbă cu atașații militari englezi la Paris

Călătoria Suveranilor britanici în Statele-Unite

de I. LUGOSIANU

Distanța micșorează pentru noi proporțiile vizitei Suveranilor britanici în Statele-Unite. Ea este totuși una din datele memorabile ale legăturilor dintre Imperiul britanic și marea confederație nord americană. De trei secole, de când Mayflower a debarcat pe coastele sălbatece ale Virginiei pe „părinții pelerini", cari sunt strămoșii arstocrației americane de astăzi; de un secol și jumătate, de când colonitle engleze din Noua Anglie și-au dobândit independența, pentru prima oară un rege al Marei Britanii pășește pe pământul Statelor Unite ale Americii.

Vizita Suveranilor britanici la mormântul lui Washington închide o eră terminată în istorie și deschide fără îndoială o eră nouă în politica celor două Mari Puteri atlantice.

Puține lucruri sunt mai greu de înțeles pentru un străin decât psihologia relațiilor anglo-americane. Dacă privim amănuntele, rivalitatea între Marea Britanie și Statele Unite, ca și între englez și american apare ca un fapt; dacă examinăm evoluția istorică și politică a legăturilor dintre cele două țări, solidaritatea lor apare și ea ca un fapt tot așa de indiscutabil.

Legăturile de rasă între cele două Mari Puteri, pe care Atlanticul le desparte și le unește totdeodată, au fost și sunt mai puternice ca orice neînțelegere politică, ca orice concurență economică sau ca orice deosebire de temperament și de ideologie. Inainte de a fi devenit o doctrină internațională în programul național-socialismului, comunitatea de rasă între englezi și americani a fost un fenomen istoric, care a jucat în trecut și va juca fără îndoială și în viitor un rol din ce în ce mai mare în viața internațională.

In cursul unui singur secol, Marea Britanie a avut de purtat două războaie istovitoare spre a păstra pe seama ei stăpânirea mărilor: campaniile contra lui Napoleon și războiul mondial. In abia un an de la încheerea păcii din 1919, Marea Britanie, prin tratatul dela Washington, consimția totuși fără nici o greutate la paritatea navală cu Statele Unite și renunța astfel la stăpânirea mărilor, spre a se mulțumi cu libertatea mărilor. Ceiace putea apărea ca o rivalitate a celor două Mari Puteri navale constituia din potrivă cimentul, care trebuia să le lege trainic pentru apărarea acelorași interese vitale.

Politica britanică — deosebit de sensibilă, când este vorba de prestigiul ei — nu cedează ușor, în niciuna din marile probleme ale Imperiului. Când e însă vorba de Statele Unite, ea și-a făcut parcă o regulă — în ultimele decenii — de a nu contraria exigențele Statelor Unite.

Prin bogăția ei în materii prime, prin uriașa ei producție, prin organizația ei industrială unică, prin irezistibilul ei potențial financiar, confederația nord americană este un fel de forță a naturii. Nici o ideie nu era mai naturală pentru empirismul englez, de cât de a constata faptul și a-i trage concluziile: concurența cu Statele Unite este o risipă nefolositoare de energie; înțelegerea cu americanii este o necesitate fecundă.

In fapt, după războiul mondial, City s'a înțeles întotdeauna cu Wall Street. Un acord monetar tripartit leagă Anglia, Franța și Statele Unite într'un vast consorțiu al schimburilor libere. Un tratat de comerț recent leagă Londra și Washingtonul: el reglementează cel mai mare volum de schimburi, pe care l-a cunoscut istoria economică, între două State. Foreign Office și State Departament merg pe linii paralele, dacă nu totdeauna pe același drum, iar opiniile publice ale celor două țări rămân, în ciuda divergențelor de presă, credincioase acelorași idealuri de libertate și aceleiași doctrine liberale și democratice, strict individualiste, care trebue să pună pe cetățean în măsură de a face maximum de efort, pus în serviciul colectivității, numai prin jocul liberei concurențe.

Influența dominioanelor, țări tinere, care au avut o formație istorică asemănătoare cu a Statelor Unite, n'a fost nici ea străină de sigur de apropierea din ce în ce mai simțitoare dintre Anglo-Saxonii din lumea veche și din cea nouă. Politica de izolare își pierde treptat credincioșii pe amândouă malurile Atlanticului spre a face loc unei solidarități din ce în ce mai depline între cele două State, care sunt azi cele mai mari Puteri politice și economice ale lumii.

Vizita regală a Suveranilor britanici în Statele Unite consacră această evoluție, care se desfășoară pe liniile destinelor istorice ale rasei anglo-saxone. Inainte de a fi un fapt politic, solidaritatea anglo-americană este rezultatul unei desvoltări istorice. Rămâne de văzut în ce măsură, în situația internațională de azi, călătoria Regelui George și a Reginei Elisabeta în Statele Unite va avea și rezultate politice pe care ea nu le urmărește direct, dar care par a fi pe linia logică de desvoltare a raporturilor anglo-americane.

Vizita d-lui Grigore Gafencu, la Ankara

Prin telefon dela trimisul nostru special

Istanbul, 10 — (Prin telefon dela trimisul nostru special). — D. Grigore Gafencu și suita sa au sosit azi la ora 16.40 la Istanbul, cu vaporul „Dacia". Eu sosisem în marele port azi dimineață, cu avionul companiei „L.A.R.E.S.", făcând dela București până la Istanbul o oră și 30 de minute.

Voi avea prilejul să vorbesc despre însemnătatea acestei noui linii aeriene, care apropie și mai mult Turcia de România, și care va contribui la desvoltarea relațiilor comerciale, politice și poștale dintre ambele țări.

In cele câteva ore petrecute la Istanbul, până la sosirea ministrului de externe român, am putut constata interesul pe care-l acordă, atât populația, cât și presa turcă, vizitei ministrului român și relațiile de prietenie dintre cele două țări. Presa de azi dimineață, în afară de lungi rezumate, asupra expunerii făcută eri la Cameră de d. ministru Gafencu, publică articole, subliniind importanța vizitei sale la Ankara. Dacă ar fi să rezumăm impresiile culese cu privire la politica externă turcă, ar fi suficiente două cuvinte: hotărâre și lealitate.

Republica turcă înțelege să-și respecte cu sfințenie toate angajamentele ei internaționale. Politica ei este o politică de pace. Parte din Înțelegerea Balcanică, Turcia consideră că orice acțiune diplomatică, menită să întărească forța acestui organism politic, cu caracter defensiv, este folositoare tuturor și păcii balcanice, în deosebi. Cu această convingere și în acest spirit, Turcia a încheiat acordul cu Anglia, pentru securitatea în Balcani și în Mediterana. Sprijinul pe care Marea Britanie îl va da Turciei, în eventualitatea că aceasta ar fi obligată să intervină pentru apărarea securității vreunuia din aliații săi, care ar fi victima unei agresiuni, nu poate decât spori eficacitatea forței defensive a Înțelegerii Balcanice.

Este deci evident că acordul anglo-turc, augmentând potențialul defensiv al Înțelegerii Balcanice, intră în cadrul principiilor fundamentale ale pactului Balcanic. Nicio susceptibilitate nu poate fi deci atinsă, dacă ar exista gândul agresiunii. Iar dacă asemenea gânduri există, sau ar exista împotriva securității statelor balcanice, acestea nu au decât să se felicite de faptul că, prin acordul anglo-turc, potențialul lor de rezistență împotriva agresiunii a fost sporit.

Iată judicioasa argumentare ce ni s'a făcut și care, de altfel, a fost pusă în lumină și de ziarul nostru atunci când ne-am ocupat de politica balcanică și de pactul anglo-turc. Spuneam că hotărirea și lealitatea sintetizează politica externă a Turciei. Intr'adevăr, nu numai în politica internă și în consolidarea ei națională, Turcia își desfășoară rodnica ei activitate, cu hotărire, dar și în politică ei externă. Adânc pacifică și respectoasă față de drepturile altora, Turcia este tot atât de hotărâtă să întrebuințeze, la nevoie, toate forțele ei — despre a căror organizare n'am auzit decât cuvinte de laudă, dela persoanele cele mai autorizate— în cazul când, fie teritoriul ei, fie teritoriul vreunuia din aliații ei, ar fi violat. O armată bine organizată, bine înzestrată și plină de eroism și căreia tot poporul turc îi acordă sprijinul și dragostea lui patriotică, este pusă în slujba idealului de pace și a hotărârii de a apăra această pace și de a face față oricărei amenințări. Este inutil să mai insistăm asupra caracteristicii de lealitate a politicii turcă. România a avut prilejul s'o constate nu de mult, și nu o singură dată, și declarații oficiale au adus omagiul cuvenit acestei lealități.

In acest cadru, a cărui valoare morală nu mai este nevoie s'o subliniem, vizita oficială pe care o face ministrul de externe român, purtătorul de cuvânt al unei identice hotăriri în apărarea păcii și a independenții României și a unității de lealitate, în îndeplinirea obligațiilor ei internaționale, va contribui desigur, la strângerea și mai mult a legăturilor de prietenie dintre România și Turcia.

COR.

UN UITAT AL CEFERIADEI

de GR. TRANCU-IAȘI

Cu ocazia împlinirei a 70 de ani dela înființarea drumului de fier, în România, a fost organizată o expoziție jubilară a căilor ferate.

Drumurile sunt un factor esențial al civilizației. Linia ferată și locomotiva sunt pionerii civilizației și ai ridicării standardului de viață al unui popor.

E firesc ca o serbare a drumului de fier, să fie salutată cu satisfacție de toți acei, cari urmăresc progresele realizate în orice sector al economiei țării.

In acelaș timp noi nu trebuie să ne uităm datoriile.

In ziua de 10 Iunie s'a inaugurat Ceferiada și cu o zi înainte primesc din Ghindăoanii lui Conta, o scrisoare din care reproduc următoarele:

„Casa natală a filozofului Conta a fost ani de zile transformată în cârciumă jidovească până ce oamenii din Ghindăoani au pus mână dela mână de au răscumpărat-o cu gândul pios ca în locul ei să ridice o școală, care să cinstească cu vrenicie numele filozofului, deoarece casa era complet ruinată și nu mai putea fi păstrată ca un monument istoric.

Dar dacă oamenii din Ghindăoani au suflet mare și înțelegător, sunt din nenorocire săraci, cei mai săraci din jud. Neamț așa că după ce au cumpărat casa și terenul, n'au mai avut mijloace să construiască și școala. Statul le-a venit în ajutor dându-le lemn. Insă din pricină că n'a dat și fondurile necesare, lemnul a putrezit, căci lucrurile acestea se întâmplau de mult, prin 1922—1923.

In 1931 Statul ia hotărirea să se ridice un local din cărămidă. Bucurie mare pe toată lumea, căci credeau că în fine se va face ceva. Ceva s'a făcut într'adevăr. S'au ridicat zidurile până la planșeul de beton și acolo au rămas! De 5 ani de zile stau zidurile în bătaia ploilor, așa că azi au început să se crape..."

Mulți se vor întreba ce legătură are Conta cu calea ferată, de ce căile ferate sunt îndatorate față de memoria lui Conta?

Am auzit cu toții că filozoful Conta, naționalistul intransigent Conta, dar a fost oare Conta director sau așa ceva la drumul de fier? Nu!

(Continuare în pag. 2-a)

SERBĂRILE CEFERIADEI

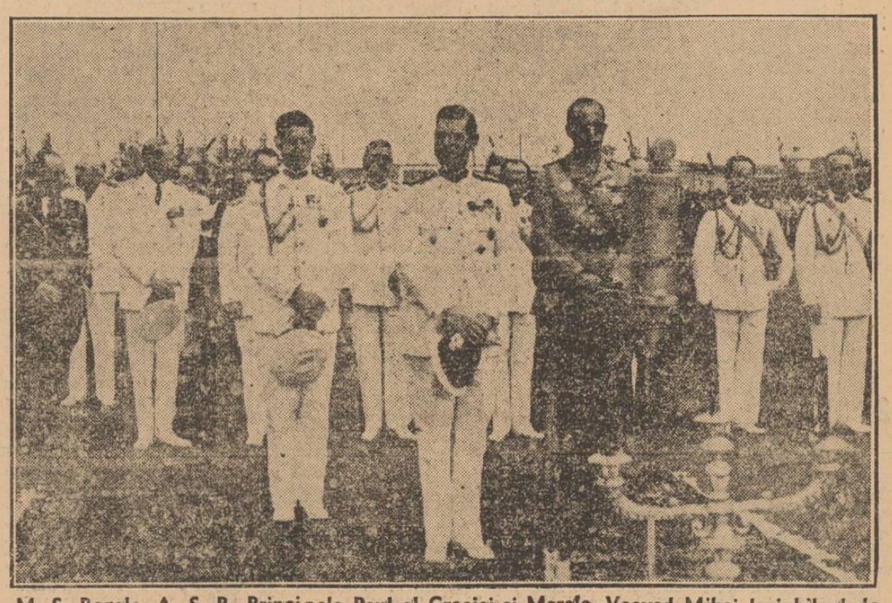

M. S. Regele, A. S. R. Principele Paul al Greciei și Marele Voevod Mihai la jubileul de 70 ani ai c. f. r.

Forțele navale ale Italiei în 1942

Roma, 10 (Rador). — După informațiunile date de ziare, forțele navale italiene vor cuprinde în anul 1942 următoarele unități: 8 cuirasate, 34 crucișetoare, 156 contratorpiloare și torpiloare și peste 120 de submarine.

CONTELE CIANO VA PLECA IN SPANIA

Roma, 10 (Rador). — Unele ziare italiene anunță că spre sfârșitul lunii Iunie contele Ciano va pleca în Spania pentru a întoarce vizita făcută în Italia de d. Serrano Suner, ministrul de Interne al Spaniei.

O misiune extrem de importantă...

...are generalul-major Ironside, care a căpătat gradul de general la vârsta de 38 ani.

Azi, în vârstă de 59 ani, are locul pe care l-a avut în August 1914 sir John French, și i s'a încredințat misiunea de a organiza noua constituita armată britanică.

Noui explozii la Londra

Londra, 10 (Rador). — Seria de incendii în cutiile și în sacii de poștă, provocată de explozii de bombe, continuă.

O mașină infernală a explodat azi dimineață într'un oficiu poștal din West-End, fără să facă victime sau pagube.

In cartierul Mitcan din Sud-Vestul Londrei, a luat foc o cutie de scrisori. Focul a fost stins repede.

Diferitele atentate puse pe seama republicanilor irlandezi și repetarea lor neîncetată de aseară și până acum a avut ca efect suprimarea tuturor concediilor în poliția metropolitană.

Brigada specială din Scotland Yard a primit instrucțiuni să recurgă la toate mijloacele pentru a descoperi cartierul general al teroriștilor din Londra și pe șeful lor.

Conducerea operațiunilor în vederea arestării teroriștilor este asigurată de sir Norman Kendal, șeful departamentului de cercetări criminale.

Grozăviile unui război civil

NUMARUL ALIENAȚILOR IN SPANIA A SPORIT IN MOD CONSIDERABIL

LE MATIN e informat de agenția „Havas" că, în cercurile autorizate din Madrid, se socotește că numărul nebunilor din toată Spania e sporit cu 25 la sută față de situația dinaintea lui 1936.

Chiar la Madrid numărul nebunilor s'a îndoit. In provincia Madrid se socotește azi la 1.857 numărul nebunilor închiși: 859 bărbați și 998 femei, fără să fie puși la socoteală, bine înțeles, oamenii cu semne de deraiere mintală și cari se găsesc în libertate până acum.

Iată la ce consecințe pot să ducă războaiele ca și vărsările de sânge între frați.

MANEVRE CARE NU NE INTIMIDEAZĂ

de AL. GREGORIAN

Se agită din nou drapelele în bernă ale revizionismului din vecini.

Fără să țină seama de politica pacifică și de intențiile amicale ale vecinilor ei, de strădaniile Înțelegerii Balcanice de a feri Sud-Estul Europei de agitații primejdioase și dăunătoare bunei-stări a popoarelor de aici, dar mai ales fără să observe realitățile istorice, geografice și politice din acest sector, guvernul dela Sofia tolerează ca anumite cercuri iresponsabile bulgărești să agite problema ajustărilor teritoriale la Nord către Dunăre și la Sud spre Grecia, iritând, jicnind, provocând incontinuu.

Deși istoria arată că bulgarii au fost aduși de Asparuh în locurile de azi, destul de târziu (679), tocmai de prin părțile Volgei, uzurpând drepturile autohtonilor traci și slavi (bulgarii de pe Volga sunt de origină turcă, după cum precizează cunoscutul slavist ceh și profesor la Universitatea din Praga Lubor Niederle în lucrarea sa „La race slave" pag. 184), deși dela 1396 la 1878 — aproape cinci sute de ani, deci jumătate din existența sa istorică — națiunea bulgară a trăit fără să aibe un stat propriu, fiind cuprinsă în imperiul otoman și, deși existența sa ca stat independent ni se datorește în parte și nouă, căci ea a fost desrobită, cum se știe, de sub stăpânirea semilunei de armatele române și ruse (două regiuni din Bulgaria: Tsirpan și Seimen — atestă acelaș Niederle — sunt complect turcizate; în prima, din 52 sate, numai 2 nu sunt turcești, iar în cealaltă există numai 3 așezări bulgărești), totuși șoviniștii de la Sofia nu se sfiesc să vorbească de un imperialism bulgar și să proclame cu agresivitate nu știu ce drepturi asupra unor teritorii „bulgărești" care istoricește nu le-au aparținut decât accidental.

Dar se pare că revizioniștii bulgari în această campanie pun accentul mai puțin pe „drepturile" lor istorice și se preocupă mai mult de „suferințele" și de „nedreptățile" suferite de frații lor de sânge răspândiți ca minorități etnice în țările din jur.

Adevărat?

Sunt în România aproximativ 180.000 de bulgari, care, raportați la totalul populației dobrogene, reprezintă un procent de 20 față de 80 români. Nu numai statisticile cunoscute, dar și alegerile parlamentare de acum câteva zile dovedesc exactitatea acestor cifre: niciun candidat bulgar n'a putut întruni cota de voturi necesară alegerii la Cameră sau la Senat. Nemai fiind partidele românești care să-i susțină prin carteluri electorale bulgarii au fost reduși la justa lor proporție și au trebuit să iasă înfrânți și minimalizați în cele mai libere alegeri posibile.

Acești 180.000 minoritari bulgari „asupriți" și „prigoniți" în România au, cu tot numărul lor infim, școli primare și secundare proprii, biserici proprii, dreptul de a se organiza în asociații culturale și economice, bulgărești, un statut propriu cu intinse drepturi politice, dreptul de a vorbi, de a petiționa și de a se apăra în fața instanțelor noastre judecătorești în limba bulgară, etc. Și, în plus, au chiar reprezentanți în forurile conducătoare ale Frontului Renașterii Naționale.

In schimb, cei peste 130.000 români din Bulgaria care formează masse compacte și majorități puternice în regiunea Vidinului, în preajma Sofiei, la Șistov și în mai toată lunca Dunării și în Sud-Vestul Bulgariei, ce drepturi au acești nefericiți frați ai noștri? Niciunul;

(Continuare în pag. 2-a)

Desvelirea statuii mareșalului Joffre la Paris

Cuvântarea mareșalului Franchet d'Esperey și a d-lui Daladier

Paris, 10 (Rador).— Azi după amiază, s'a făcut cu o deosebită solemnitate desvelirea statuii equestre a mareșalului Joffre, așezată în piața din fața școlii militare.

La această solemnitate, au luat parte d-nii Lebrun, președintele republicii, Daladier, președintele consiliului de miniștri, membrii guvernului și numeroase personalități civile și militare.

CUVANTAREA MAREȘALULUI FRANCHET D'ESPEREY

Cu acest prilej au luat cuvântul mareșalul Franchet d'Esperey, fostul comandant al armatei din orient, și d. Daladier.

Mareșalul Franche d'Esperey a schițat în cuvinte emoționante cariera și personalitatea mareșalului Joffre, fostul generalism al armatei franceze în timpul marelui război.

Mareșalul Franchet d'Esperey a subliniat înțelepciunea, stăruința, energia și înaltele virtuți militare ale învingătorului dela Marna, care „în fruntea celei mai numeroase armate din lume a salvat de malurile Marnei libertatea patriei sale".

DISCURSUL D-LUI DALADIER

La rândul său, d. Daladier a evocat acțiunea mareșalului Joffre în timpul războiului și referindu-se în deosebi la bătălia dela Marna, a spus:

„Marna evocă nobilul sacrificiu al mândrei Belgii și eroismul acelei „mici armate britanice demnă de dispreț" cum spuneau inamicii, dar care a fost avantgarda unui mare popor ce timp de patru ani și-a vărsat sângele pentru libertate și a dat viața fiilor săi pentru o cauză dreaptă. Pentru ce să nu reamintesc deasemeni, azi, că în timp ce se dădea bătălia pe Marna, soldații ruși fixau importante armate germane în câmpiile Prusiei orientale?

Joffre a fost mare la Verdun și la Somme, lar numele său rămâne legat de Marna. Această victorie este mai mult decât o victorie militară, este victoria civilizației pe care avem sarcina și cinstea de a o apăra. Izbânda aceasta a luat în lumea întreagă o valoare simbolică și a făcut ca Joffre să apară drept salvatorul libertății".

D. Daladier a preamărit apoi virtuțile de sânge rece, stăruință și curaj ale mareșalului Joffre, încheind astfel:

„Cine n'ar roși dacă s'ar lăsa turburat de nesiguranța vremurilor de față, când are înainte-i pilda acestei credințe de neînvins în destinele Franței pe care învingătorul dela Marna a știut s'o păstreze neatinsă în mijlocul celor mai grozave împrejurări".